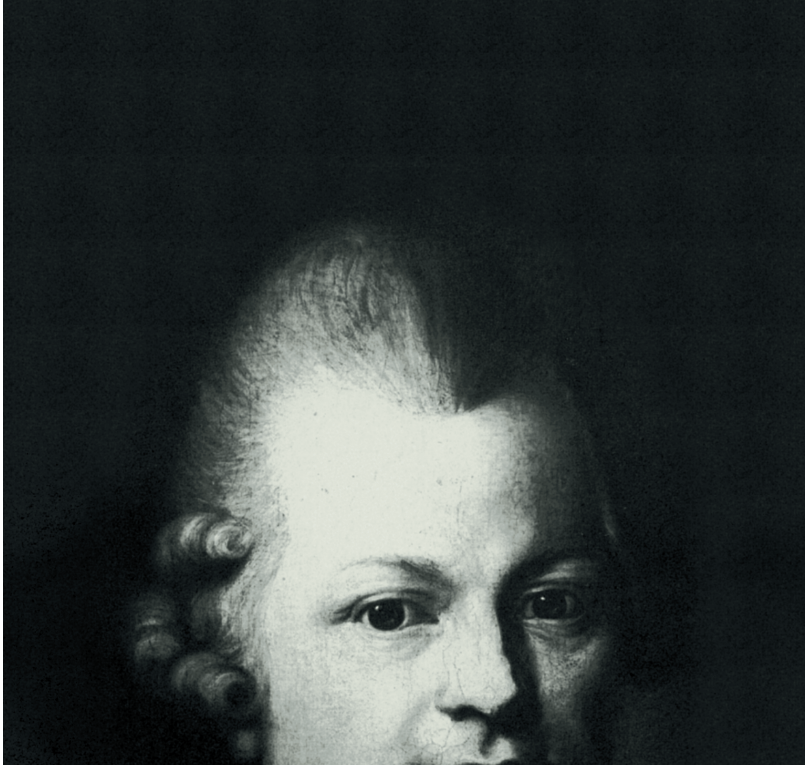

Lessings Ringparabel

Nathan der Weise.

Ein
Dramatisches Gedicht,
in fünf Aufzügen.

Introite, nam et heic Dii sunt!

APVD GELLIVM.

Von
Gotthold Ephraim Lessing.

1779.

[...]

NATAN

En temp' nememorebla viro vivis
En oriento; ringon altvaloran
De mano kara li posedis. — Ŝtono,
Opal', enestis centkolora, kiu
Sekretan forton havis: ĝi estigis
Agrabla antaŭ Di' kaj homoj la
Kun fido ĝin portantan. — Ne mirige,
Ke tial ĝin la vir' en oriento
Neniam metis for kaj testamentis,
Ke en la gento ĝi eterne restu.
Do jene: li postlasis sian ringon
Al plejamata inter siaj filoj
Kaj testamentis: ankaŭ tiu lasu
La ringon al la plejamata filo;
Kaj tiu poste ĉiam estu kapo
Kaj princ' de l' famili' — nur pro la ringo,
Ne laŭ la leĝo de l' naskiĝo. — Ĉu
Vi min komprenas?

SALADIN

Mi komprenas vin!

NATAN

La ringo venis do — de fil' al filo —
Al patro, fine, de tri filoj, kiuj
Egale ĉiuj estis obeemaj,
Kaj kiujn ĉiujn tri li povis nur
Egale ami. — Nur de temp' al tempo
Jen tiu, jen ĉi tiu, jen la tria —
Laŭ tio, ĉu li estis sola kun
La unu, kaj la du aliaj ne
La patran koron tuŝis — al li ŝajnis
Pli inda je la ringo tiel, ke
Al ĉiu li la ringon ekpromesis. —
Ja certan tempon tio funkciadis. —
Sed morto venas kaj la bonan patron
Ekembarasas. — Lin doloras, ke
Li igos ĉagreniĝon al du filoj,
Fidintaj lian vorton. — Kion fari? —
Sekrete li artiston alvenigas

Kaj mendas laŭ model' de sia ringo
Aliajn du, kaj ne ŝparigas monon
Nek penon, por ke ili ja similu,
Similu nepre al la unu. — Nu,
Sukcesas la artist'. — Kaj kiam li
Alportis la tri ringojn, eĉ la patro
Ne konas la modelon. — Ĝoje li
Alvokas siajn filojn, ĉiun sola,
Al ĉiu sola donas sian benon —
Kaj ringon — kaj formortas. — — Ĉu vi aŭdas?

SALADIN

(kiu konsternite forturniĝis)

Mi aŭdas, jes! — Sed baldaŭ la fabelon
Jam finu! — Ne hezitu plu!

NATAN

Mi finis;

La sekvo ja memkomprenebla estas. —
Tuj post la mort' de l' patro ĉiu filo
Alvenas kun la ring' kaj volas esti
La princ' de l' famili'. — Esplor', disputo,
Plendado. — Vane: ne montrebla estis
La ring' malfalsa.

(Post paŭzo, dum kiu li atendas la respondon de la sultano)

Same nemontrebla

Al ni la religi' malfalsa estas!

SALADIN

Ĉu jen respondo al demando mia?

NATAN

Ĝi nur min senkulpigu, se mi ne
Kuraĝas diferenci la tri ringojn,
Faritajn — laŭ ordon' de l' patro — por ke
Ne estu eble, ilin diferenci.

SALADIN

La ringojn! — Ne min moku! — Ho, mi pensas,
Ke la tri religioj, kiujn mi
Menciis, estas bone distingeblaj.
Ne esceptite eĉ nutraĵ' kaj vestoj.

NATAN

Sed sole ne rilate la kialojn.
Ĉu Histori' ne ĉiujn ja kialis?

Tradiciita aŭ skribita. — Kaj
La Historio estu akceptata
Kun kredo kaj kun fido. — Aŭ ĉu ne?
Nu, do al kiuj oni pleje kredas
Kaj fidas? Ĉu ne estas ja la siaj?
La samsanguloj? Ĉu ne estas tiuj
Do, kiuj sian amon al ni pruvis
De infaneco? kiuj nin trompetis
Nur kiam tromp' kuraca por ni estis? —
Do kial mi prapatrojn miajn kredu
Eĉ pli malmulte ol vi miajn? aŭ inverse: —
Ĉu mi de vi postuli povas, ke
Vi antaŭulojn viajn ne plu kredu
Por ne kontraŭi miajn? — Aŭ inverse. —
Rilatas samo al kristan'. — Ĉu ne?

SALADIN

(Je la Plejalta! Jes, li estas prava!
Mi ekmutiĝu!)

NATAN

Ni do reparaĵu
Pri miaj ringoj. — Kiel jam dirite:
La filoj plendis, al juĝisto ĵuris,
Ke ĉiu de la patro mem senpere
Ricevis sian ringon — kiel vere! —,
Antaŭe jam havinte la promeson,
Ke li de l' ring' privilegion havos. —
— Eĉ tio estis laŭ la ver'! — La patro,
Asertis ĉiu, certe kontraŭ li
Ne estis malverema. Kaj — anstataŭ
Permesi tian pri la kara patro
Suspekton — li akuzas siajn fratojn,
Pri kiuj li nur pensis la plejbonon,
Pro falsa ago; kaj li certe trovos
La perfidulojn kaj li sin venĝegos.

SALADIN

Kaj la juĝisto? — Mi deziras scii,
Kiele vi l' juĝiston paroligos.

NATAN

Ĉi tiu diris: „Nu, se vi ne baldaŭ
Ĉeigos vian patron, mi forigos

Vin de ĉe mi. — Ĉu vi do opinias,
Ke mi enigmojn solvu? Aŭ ĉu vi
Atendas, ĝis la ĝusta ring' parolos? —
Sed halt'! Vi diras, ke la ĝusta ring'
La sorĉan forton havas, amatigi
Kaj agrabligi antaŭ Di' kaj homoj.
Decidu tio! Ĉar la falsaj ringoj
Ne tion povos. — Kiun pleje amas

Du inter vi? — Parolu! — Vi silentas? —
La ringoj reen nur efikas? Ne
Eksteren? — Ĉiu pleje nur sin mem
Do amas? — Sekve ĉiuj tri vi estas
Trompitaj trompemuloj! Viaj ringoj
Ja ĉiuj estas falsaj. Ring' la ĝusta
Perdiĝis konjekteble. Kaj por kaŝi,
Por anstataŭi, via patro unu
Por tri fabrikatigis.“

SALADIN

Ho, bonege!

NATAN

„Kaj“, la juĝist' daŭrigis, „se vi ne
Konsilon volas nur anstataŭ juĝo:
Foriru! — Sed konsilo mia tekstas:
Pri la afero kontentiĝu! Ĉiu
El vi la ringon de la patro havas;
Do ĉiu konsideru sian ringon
La ĝusta. — Eble via patro volis
Ne plu toleri en la familio
La tiranecon de nur unu ringo! — Kaj
Li certe vin amegis ĉiujn tri
Kaj sammezure, kaj ne volis premi
Du, por preferi unu. — Jen la solvo!
Kaj ĉiu nun sen antaŭjuĝo pruvu
La amon sian sen influiteco!
Kaj ĉiu inter vi nun vetklopedu,
Elmontri l' forton de la ŝtono en
La ringo. Helpu al la forto per
Bonfaro, bonkoreco, pacemeco
Kaj pleja devoteco antaŭ Dio!

Kaj se de l' ŝton' la forto videbliĝos
Estonte ĉe pra-pra-infanoj viaj:

Ja tiam ilin ree mi invitos
Al mi post mil' kaj mil' da jaroj. Tiam
Pli saĝa vir' ol mi ĉi tie sidos
Kaj juĝos. — Iru for!“ — Ĉi tion diris
Juĝisto mia.

SALADIN

Dio!

NATAN

Saladin,

Se vi supozas, esti tiu viro
Pli saĝa, profetita . . .

SALADIN

*(kiu precipitas¹⁾ al li kaj ekkaptas lian manon, kiun li
ne lasas ĝis la fino)*

Mi neniom?

Mi polvo? — Dio!

NATAN

Kio?

SALADIN

Natan, kara Natan!

La mil-mil jaroj de juĝisto via
Ne pasis jam, kaj lia juĝo-seĝo
Ne estas mia. — Iru for! — Sed estu
Amiko mia!

Quelle:

Gotthold Ephraim Lessing: Natan la saĝulo. Drameca poemo en kvin aktoj.

Tradukita el la Germana lingvo de Karl Minor, L.K. Berlin und Dresden 1923. S. 109-114.

Herausgegeben von der Lessing-Akademie
nach einer Idee von Frau E. Niemann (Wolfenbüttel),
unterstützt durch eine großzügige private Spende.

Lessing-Akademie
Schlossplatz 2 · 38304 Wolfenbüttel
Tel.: (05331) 808-227 · Fax: (05331) 808-248
E-mail: l-a@lessing-akademie.de · www.lessing-akademie.de

Esperanto

Neuer Weg 48a | 38302 Wolfenbüttel
www.foconet.de